

Respect voor Imam Hussein en andere rechtschapen figuren in de islam

Vrijdag choetba door Dr Zahid Aziz, voor de Lahore Ahmadiyya UK, 12 augustus 2022

“Wij hebben sommige van deze boodschappers boven anderen verheven. Onder hen zijn degenen tegen wie Allah sprak, en sommigen van hen verhief Hij (vele) graden in rang. En Wij gaven duidelijke argumenten aan Jezus, zoon van Maria, en sterkten hem met de heilige geest. En als het Allah had behaagd, hadden degenen na hen niet onderling tegen elkaar gestreden nadat er duidelijke argumenten tot hen waren gekomen, maar zij waren het oneens. Dus sommigen van hen geloofden en sommigen van hen verwierpen. En als Allah had gewild zouden zij niet onderling tegen elkaar hebben gestreden. Maar Allah doet wat Hij wil.” – 2:253

Omdat dit de maand van Moeharram is, luidt het onderwerp van mijn choetbah respect voor imam Hoessein. Ik heb daarbij ook alle andere rechtschapen figuren betrokken die de islam in zijn geschiedenis hebben gediend, er offers voor hebben gebracht en het tot bloei hebben gebracht. Het vers dat ik heb voorgedragen komt voor in hoofdstuk 2 van de koran nadat het in eerdere verzen melding maakt van de komst van profeten onder de Israëlieten. Dit vers vertelt ons dat er profeten waren van verschillende rangen. Sommigen hadden veel grotere missies te vervullen, en zij zijn beter bekend in de religieuze geschiedenis. Andere profeten hadden meer beperkte missies en zijn niet bekend bij ons. Moslims worden in ditzelfde hoofdstuk meer dan eens bevolen om te verklaren dat zij in al deze profeten en boodschappers geloven, zonder enig onderscheid tussen hen te maken. In vers 136 wordt tegen moslims gezegd dat zij moeten verklaren dat zij niet alleen geloven in wat aan hen is geopenbaard door de profeet Mohammed (vrede zij met hem), maar ook te geloven in wat is geopenbaard aan grote profeten zoals Abraham, Mozes en Jezus. En meer in het algemeen wordt hen opgedragen te geloven in: “wat aan de profeten is gegeven van hun Heer. Wij maken geen onderscheid tussen hen.”

Het vers dat ik heb voorgelezen vertelt ons ook dat hun respectieve volken na de komst van deze boodschappers tegen elkaar streden en het met elkaar oneens waren, ondanks dat hun boodschappers duidelijke leringen hadden gegeven die zij hadden gebruikt konden hebben om hun geschillen bij te leggen. Sommigen van hen geloofden in de boodschap van de boodschappers, terwijl anderen deze boodschap verwierpen. Natuurlijk omvat verwerping hier ook verwerping in praktijk, wanneer een groep nog steeds beweert de boodschap te accepteren, maar in strijd ermee handelt. Maar het vers zegt twee keer dat het volgens Gods wet is dat zulke geschillen en conflicten ontstaan.

In de koran, en meer expliciet in de hadith, wordt aangegeven dat er onder de moslims heiligen en rechtschapen personen zullen verschijnen, op dezelfde manier als er onder de Israëlieten

profeten verschenen. Bovendien zou het gedrag van moslims ten opzichte van hun heiligen en vrome figuren vergelijkbaar zijn met het gedrag van de Israëlieten ten opzichte van hun profeten. De koran zegt: “Zeker sloten Wij een verbond met de kinderen van Israël en Wij zonden boodschappers tot hen. Telkens wanneer een boodschapper tot hen kwam met wat hun zielen niet verlangden, noemden zij sommigen (van hen) leugenaars en sommigen wilden zij (zelfs) doden,” (5:70). Profeet Jezus (vrede zij met hem) bevestigde dit in de evangeliën toen hij tegen de Israëlieten zei: “Jullie die de profeten doden en diegenen stenigen die tot jullie gezonden zijn,” (Matteüs, 23:37). Even daarvoor zegt hij tegen hen: “Jullie bouwen graven voor de profeten en versieren de graven van de rechtschapenen. En jullie zeggen: ‘Als wij geleefd hadden in de dagen van onze voorouders, zouden wij niet met hen hebben deelgenomen aan het vergieten van het bloed van de profeten.’ Zo getuigt u tegen uzelf dat u de nakomelingen bent van hen die de profeten hebben vermoord,” (Matteüs, 23:29-31).

De Israëlitische geschiedenis heeft zich herhaald in de moslimgeschiedenis. Er is een lange lijst van heiligen (*auliyā*) en rechtschapenen onder de moslims die vervolgd werden en, in veel gevallen, ook gedood werden door de moslimheersers van hun tijd, terwijl de gewone moslims in die tijd weinig deden om hen te redden. Maar eeuwen later bouwden ze wel grote monumenten voor hen. Een prominent voorbeeld is de kleinzoon van moederszijde van de profeet Mohammed, imam Hoessein. Hij zag dat een onrechtvaardige man, Yazid, chalifa was geworden, na Yazid's vader Moe'awiya. Dit kwam doordat Moe'awiya van tevoren had gepland dat zijn zoon hem zou opvolgen. Imam Hoessein weigerde zich te onderwerpen aan de heerschappij van Yazid en hem te erkennen als chalifa. Hij kwam in opstand tegen Yazid, maar hij had maar weinig medestanders. Hij en zijn volgelingen werden op brute wijze vermoord door de legers die Yazid had gestuurd. De moslims in het algemeen waren of te bang om hen te helpen, of ze wilden in de gunst komen van hun heersers. Dit gebeurde ongeveer vijftig jaar na de dood van de profeet Mohammed (vrede zij met hem) op de tiende van de islamitische maand Moeħarram.

Bijna de hele moslimwereld erkent het offer dat door imam Hoessein en zijn volgelingen werden gebracht. Onze sji'itische medemoslims hechten een veel grotere betekenis aan deze gebeurtenis vanuit het oogpunt van hun eigen geloofsopvattingen. Zij kennen een speciale status toe aan de afstammelingen van de profeet Mohammed en beschouwen imam Hoessein als de derde imam en opvolger van de Profeet. Volgens de sji'iten was 'Ali, de vader van imam Hoessein, de eerste imam en Hasan, de oudere broer van imam Hoessein, de tweede imam. Soennitische moslims, en Ahmadi's maken deel uit van de soennitische tak van de islam, geloven dat wanneer iemand een afstammeling is van de Profeet, dit op zichzelf geen spirituele verdienste geeft aan zo'n persoon. De sji'itische herdenking van de tiende dag van Moeħarram is welbekend. Het bestaat uit rouwrituelen die, naar onze mening, geen deel uitmaken van de islam. Het is voor ons voldoende om hierop te wijzen, maar we spreken geen veroordeling uit tegen andere moslims.

Er zijn bepaalde elementen in de soennitische moslimwereld geweest die imam Hoessein hebben beschouwd als een rebel tegen een wettige en legale moslimregering. Ten tijde van de stichter van de Ahmadiyya Beweging, hazrat Mirza Ghulam Ahmad, vernam hij eens dat enkele van zijn volgelingen zo'n soort uitspraak hadden gedaan. Hij publiceerde onmiddellijk een verklaring gericht aan zijn gemeenschap die als volgt begint:

“Laat het bekend zijn dat ik heb vernomen via een notitie die door iemand is gestuurd dat bepaalde onnozele mensen, die van zichzelf beweren dat ze tot mijn djama‘at behoren, over hazrat imam Hoessein, moge Allah tevreden met hem zijn, zeggen dat, Allah verhoede het, omdat hij de bai‘at (eed van trouw) van de chalifa van die tijd, namelijk Yazid, niet had afgenomen, Hoessein daarom een rebel was en Yazid aan de rechtmatige en waarachtige kant stond. Moge de vloek van Allah op de leugenaars rusten. Ik verwacht niet dat zulke slechte woorden van de lippen van een rechtschapen persoon uit mijn djama‘at komen.” (Madjmoe‘a Ishtiharat, editie 2019, vol. 3, p. 374)

Hazrat Mirza sahib gaat dan verder met te zeggen, dat aangezien ook de sjia's hem tot doelwit van hun aanvallen en beledigingen hadden gemaakt, het mogelijk is dat een onnozel persoon onder zijn volgelingen op zo'n aanval tegen hem had gereageerd en iets onzinnigs had gezegd als antwoord op een onzinnige beschuldiging. Hij schrijft dan:

“Hoe het ook zij, ik breng mijn djama‘at via deze mededeling op de hoogte dat wij geloven dat Yazid van onrein karakter was, geneigd naar deze wereld, en onrechtvaardig. De betekenis waarin een persoon een gelovige genoemd kan worden, een dergelijke betekenis was niet op hem van toepassing. ... Gelovigen zijn zij van wie de daden getuigen van hun geloof, van wie het geloof in hun hart is geschreven, die God en Zijn welbehagen boven al het andere verkiezen ... Zij gaan op in liefde voor God en als er iets is dat een hindernis vormt op de weg naar God dan gaan zij er zo ver mogelijk van vandaan, of het nu slechte zeden zijn, slechte daden, of nalatigheid en verslapping (in het gehoorzamen van God). De vermaledijde Yazid had deze eigenschappen niet. Hij was verblind door liefde voor deze materiële wereld. Imam Hoessein daarentegen was volmaakt rein en is zonder twijfel een van die eminente personen die God met Zijn eigen hand zuivert en met Zijn liefde vervult. En zonder twijfel behoort hij tot de vooraanstaanden van de bewoners van het paradijs. Als iemand hem ook maar enigszins een kwaad hart toedraagt, die persoon schaadt daarmee zijn eigen geloof. De rechtschapenheid, de liefde voor God, het geduld, de standvastigheid, de vroomheid en de aanbidding van God die deze imam tentoonspreidde is een voortreffelijk voorbeeld voor ons en wij zijn volgelingen van de leiding die aan deze onschuldige was gegeven. Vernietigd zal het hart worden dat tegen imam Hoessein is, en succesvol zal het hart zijn dat liefde voor hem toont in praktische termen.”

“Zulke personen (als imam Hoessein) worden niet erkend door de wereld. Niemand kent hun waarde behalve degene die zelf één van hen is. Zij die met wereldse ogen kijken, kunnen hen niet zien omdat zij ver van deze wereld verwijderd zijn. Dit was de reden waarom Hoessein het martelaarschap onder ogen moest zien, omdat hij niet herkend werd. De wereld hield niet van een rechtschapen en eerbiedwaardig persoon tijdens zijn leven, dus we kunnen niet verwachten dat Hoessein geliefd zou zijn. Het behoort tot het ergste soort spiritueel ongeluk en gebrek aan geloof om Hoessein, moge Allah tevreden met hem zijn, te denigreren. De persoon die Hoessein of een andere rechtschapen figuur onder de vroegere oudsten van de islam denigreert, of een respectloze opmerking over hem maakt, richt zijn geloof te gronde, want Allah de Verhevene wordt de vijand van de persoon die een vijand is van Allah's rechtschapenen en geliefden.”

Men beweert wel eens dat hazrat Mirza Ghulam Ahmad of zijn volgelingen neerkijken op de grote dienaren van de islam die in de geschiedenis van de islam vóór zijn tijd zijn verschenen. Men beweert dat we hun diensten aan de islam miskennen om het werk van hazrat Mirza Ghulam Ahmad op de voorgrond te plaatsen. Deze bewering is onjuist, zoals u kunt zien aan zijn standpunten en vermaningen aan zijn volgelingen die ik hierboven heb geciteerd. Hij beschouwde zichzelf als iemand die deel uitmaakt van de categorie van de grote, Goddelijk geïnspireerde heiligen die door de geschiedenis van de islam heen waren verschenen. Hij prees hen hoog en trad in hun voetsporen.

De profeet Mohammed leerde moslims te geloven in en respect en eer te hebben voor de profeten die voor hem verschenen en hem te beschouwen als een lid van die broederschap van profeten. Hazrat Mirza Ghulam Ahmad leerde zijn eigen gemeenschap van volgelingen om de heiligen van de islam die voor hem opkwamen te respecteren en te eren en hem te beschouwen als een lid van die broederschap van dienaren van de Islam.

Moge Allah ons daarom in staat stellen om te handelen naar zulke ruimdenkende leringen van de islam en van de stichter van de Ahmadiyya Beweging. – Āmien.

Gepubliceerd door: *IslamLab*

Vertaald door: Reza Ghaforkhan